MOERDIJK

Bijlage 2 Beoordeling nut en noodzaak reserves en voorzieningen

Om te voorkomen dat (bestemmings)reserves onnodig lang aangehouden worden en daarmee onnodig afgezonderd worden van de algemene reserve, wordt periodiek de nut en noodzaak van de reserves beoordeeld. Minstens een keer in de vier jaar vindt (tegelijkertijd met de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen) een integrale beoordeling met betrekking tot de omvang van en het aantal reserves plaats. Hieronder is voor iedere reserve en voorziening een toelichting gegeven over de nut en noodzaak ervan. In de gevallen dat voor reserves wijzigingen worden voorgesteld, wordt verwezen naar het betreffende besluitpunt en toelichting in het raadsvoorstel.

Reserves (bedragen x € 1.000)

Algemene reserve

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Algemene reserve	-Opvangen van financiële tegenvallers	€ 25.391	Reserve handhaven. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers en vormt een belangrijk deel van het weerstandsvermogen van de gemeente. Volledigheidshalve wordt vermeld dat ten tijde van het opstellen van deze nota het Rijk en de VNG afspraken hebben gemaakt over de inzet van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve (dat deel wat niet nodig is voor het afdekken van risico's). Van dit vrij besteedbare deel zou een gemeente onder voorwaarden jaarlijks maximaal 10% mogen inzetten voor het dekken van structurele lasten. De provincies gaan deze afspraak verder uitwerken in het gemeenschappelijk financieel toezichtskader.
Subtotaal		€ 25.391	

Bestemmingsreserves met dekkings- en bestedingsfunctie

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Investeringen maatschappelijk nut	Dekking van afschrijvingslasten	€ 22.089	Zie toelichting in het raadsvoorstel: Besluitpunt 3. Een nieuwe reserve afschrijvingslasten investeringen in te stellen, de reserves investeringen maatschappelijk nut en investeringen bruto methode op te heffen en de middelen uit die reserves over te hevelen naar deze nieuwe reserve;
Investeringen bruto methode	Dekking van afschrijvingslasten	€ 9.384	
Meerjarige uitgaven incidenteel	Dekking van meerjarige uitgaven van incidentele aard	€ 1.936	Reserve handhaven. Uit deze reserve worden de lasten van diverse door de raad vastgestelde projecten gedekt. Dit zijn projecten die een meerjarig karakter hebben maar die niet geactiveerd en daarmee meerjarig afgeschreven mogen worden. In de 2e bestuursrapportage wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de verwachte uitgaven in het betreffende jaar, waarna in de jaarrekening de werkelijke lasten uit deze reserve worden gedekt.
Subtotaal		€ 33.409	

Bestemmingsreserves met egalisatiefunctie

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Huisvesting onderwijs	Egalisatie van kosten	€ 637	Reserve handhaven. Vanuit het Rijk zijn er plannen om gemeenten mogelijk te verplichten om in de toekomst een Integraal Huisvestingsplan op te gaan stellen in samenspraak met de schoolbesturen. Om niet op die ontwikkelingen vooruit te lopen wordt voorgesteld om deze reserve te handhaven en dit te betrekken bij dat vraagstuk.
Kapitaallasten openbare verlichting	Egalisatie van kosten	€ 899	Zie toelichting in het raadsvoorstel: Besluitpunt 5. De reserve kapitaallasten openbare verlichting op te heffen en het resterende saldo (€ 899.000) toe te voegen aan de algemene reserve.
Subtotaal		€ 1.536	

Bestemmingsreserves ten behoeve van specifiek onderwerp/project

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Bovenwijkse voorzieningen grondexploitatie	Dekking van wijk overstijgende voorzieningen van openbaar nut die als hoofdinfrastructuur aangemerkt kunnen worden.	€ 1.016	Reserve handhaven. De nut en noodzaak van deze reserve heeft een raakvlak met de Nota kostenverhaal die in 2024 aan de raad wordt aangeboden.
Ruimtelijke ontwikkeling	Dekking van voorzieningen gericht op verbetering van de woon-, werk-, en leefklimaat in het buitengebied.	€ 3.979	Reserve handhaven. De nut en noodzaak van deze reserve heeft een raakvlak met de Nota kostenverhaal die in 2024 aan de raad wordt aangeboden.
Grondexploitatie	Opvangen van risico's binnen de grondexploitaties.	€ 458	Reserve handhaven. Het is verplicht is om, waar mogelijk, tussentijds winst te nemen uit een grondexploitatie. Dit betekent dat bij het afsluiten van een grondexploitatie er op dat moment minder winst vrijkomt, omdat dit in de jaren daarvoor al is genomen. De situatie die kan ontstaan is dat het restant van de winst lager is dan de noodzakelijke afdrachten aan de reserves bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling. Op dat moment betekent dit dat het eventuele tekort ten laste komt van het betreffende jaar en dus het jaarrekeningresultaat negatief beïnvloedt. Dit mogelijke negatieve effect kan worden voorkomen door in de jaren dat binnen een grondexploitatie sprake is van winstneming een deel hiervan wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitatie, waaruit vervolgens na afsluiting van de grondexploitatie de bijdragen aan de reserves bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling kunnen worden gedaan.
Strategische verwerving onroerend goed	Middelen beschikbaar hebben voor mogelijke aankopen in het kader van strategische grondpolitiek.	€ 4.607	Reserve handhaven. Deze reserve komt voort uit het bestuursakkoord en er is op dit moment geen aanleiding om dit te herzien.
Geluidsanering HSL-Zuid	Het treffen van maatregelen om de geluidsoverlast van bewoners langs de HSL-Zuid in Zevenbergschen Hoek te beperken.	€ 817	Reserve handhaven. Deze middelen zijn nodig ter realisering van het gestelde doel.
Geluidsaneringsmaatregelen	Het treffen van maatregelen in het kader van geluidssanering.	€ 268	Reserve handhaven. Deze middelen zijn nodig ter realisering van het gestelde doel.
Sociaal domein	Opvangen van risico's binnen het sociaal domein.	€ 1.451	Zie toelichting in het raadsvoorstel: Besluitpunt 7. Vanuit de reserve sociaal domein € 550.000 over te hevelen naar de algemene reserve en de reserve sociaal domein (na afwikkeling van de reeds besloten onttrekkingen) op te heffen per 1-1-2027.

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Nieuwkomers	**Het afzonderen van het surplus aan ontvangen Rijksbijdrage ten opzichte van de werkelijk gemaakte kosten.**	**€ 2.411**	**Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 (juni 2024) bezien of er een mogelijke afroming uit deze reserve kan plaatsvinden naar de algemene reserve.** **In 2022 bedroeg het positieve saldo van de ontvangen rijksbijdrage en de werkelijk gemaakte kosten € 2,4 miljoen. Dit bedrag is in 2022 gestort in de reserve. Op basis van de 2e bestuursrapportage 2023 wordt voor 2023 een storting in de reserve verwacht van ca. € 1,3 miljoen en voor de komende jaren is in de begroting 2024 een storting in de reserve begroot van ca. € 2,7 miljoen per jaar. De te ontvangen rijksbijdrage is daarbij berekend op de op dat moment geldende vergoeding van € 83 per aangeboden opvangplaats per nacht. Inmiddels is deze vergoeding door het Rijk aangepast naar € 63. Ondanks deze verlaging geldt als uitgangspunt dat het Rijk ook in toekomstige jaren minimaal de werkelijke lasten in een betreffend jaar zal vergoeden. Vanuit dat oogpunt kan worden overwogen of het nog noodzakelijk wordt geacht om deze middelen af te blijven zonderen van de algemene reserve.** **Ten tijde van het opstellen van dit raadsvoorstel is het boekjaar 2023 nog niet afgerond en is nog niet exact bekend wat het saldo aan ontvangen rijksbijdrage en gemaakte kosten in 2023 zal zijn. Daarom zal bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 (juni 2024) een voorstel worden gedaan over een mogelijke afroming uit deze reserve naar de algemene reserve. Op dat moment is ook een betere inschatting te maken van de verwachte rijksbijdragen in toekomstige jaren, waarbij ook rekening zal worden gehouden met de afwikkeling van enkele aanspraken die nog op de reserve worden gedaan. Zo is bij de vaststelling van de begroting 2024 besloten om in 2024 en 2025 in totaal € 350.000 uit deze reserve beschikbaar te stellen t.b.v. een programmamanager nieuwkomers (€ 115.000) en een adviseur nieuwkomers (jaarlijks € 60.000).**
Vitale Centra	**Dekken van uitgaven in het kader van de centra van de kernen Zevenbergen, Klundert, Fijnaart en Willemstad.**	**-**	**Reserve handhaven. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is deze reserve 'ingesteld, waarbij deze in de jaren 2023 tot en met 2026 jaarlijks wordt gevoed met € 1 miljoen**
Centrumplan Zevenbergen	**De ontvangen Rijksbijdrage aan project centrumplan Zevenbergen in te zetten ter dekking van de kosten.**	**-**	**Zie toelichting in het raadsvoorstel:** **Besluitpunt 6. De reserve centrumplan Zevenbergen op te heffen.**

Naam	Doel	Boekwaarde 1-1-2023	Beoordeling nut en noodzaak
Gemeentegaranties	Opvangen van financiële risico's ten aanzien van de door de gemeente verleende gemeentegaranties.	€ 20	Zie toelichting in het raadsvoorstel: Besluitpunt 4. De reserve gemeentegaranties op te heffen en het resterende saldo (€ 14.000) toe te voegen aan de algemene reserve.
Subtotaal		€ 15.027	

Totaal reserves		€ 75.363	

Voorzieningen

Een overzicht van de actuele voorzieningen is opgenomen in de nota reserves en voorzieningen.
Voor de voorzieningen geldt dat deze in alle gevallen een nut en noodzaak hebben en dat hier geen keuzemogelijkheid in bestaat. Een voorziening wordt namelijk gevormd ten behoeve van een verplichte uitgave of risico en kan zodoende niet vrij aangewend worden. Hierbij komt de omvang van een voorziening overeen met de omvang van de onderliggende verplichting of risico.